

noastră. Prezentind în mod denaturat și atacind violent Internaționala și Comuna din Paris, cercurile reaționare căutau să îndepărteze pe democrați de la lupta pentru republică, punindu-le în față spectrul anume confectionat al « distrugerii societății actuale și bazelor civilizației moderne »¹, pe care ar duce-o, chipurile, cu sine această luptă, de ale cărei rezultate ar beneficia adeptii Internaționalei.

Găsind un amplu ecou în opinia publică, relatările despre Internațională din această perioadă, în afara interpretărilor determinate de orientarea politică a unui organ de presă sau altul, prezintă interes prin însuși materialul faptic concret pe care îl conțin despre activitatea Asociației Internaționale a Muncitorilor. Opinia publică din România a fost ținută la curent cu marile frământări sociale din Europa, a putut să urmărească evenimentele legate de Comuna din Paris și Internaționala I.

★

Influența ideilor Internaționalei I s-a exercitat și asupra unor emigrații politice care au găsit ospitalitate și au luptat de pe teritoriul țării noastre pentru eliberarea social-politică și națională a popoarelor lor. În cele expuse mai sus s-a vorbit de unele organe de presă ale emigrației ruse care au circulat și la noi. Numele și opera Internaționalei au găsit rezonanță și și-au făcut simțită influența și asupra emigrației bulgare din țara noastră.

Perioada de existență a Internaționalei I (1864—1876) coincide cu aceea în care mișcarea revoluționară bulgară de eliberare națională și-a avut sediul la București. Aici și în această vreme au luat ființă toate organizațiile emigrației bulgare, dintre care unele reprezentau interesele marii burghezii, altele aparțineau burgheziei liberale, iar altele s-au situat pe poziții revoluționare. De cele mai multe ori, influența de care vorbim s-a exercitat prin intermediul societății românești, al presei românești sau străine care venea în România, al unor oameni politici români sau al unor militanți ai mișcării muncitorești și socialiste cu care acești emigranți au fost în relații strinse. De asemenea, legătura cu Internaționala I s-a făcut uneori și prin asociații sau persoane care au avut contingente sau au susținut unele idei pentru triumful căror luptă mai ales cea dintii asociație internațională a muncitorilor.

Prima organizație politică a emigrației bulgare din România din această perioadă, 1864—1876, a fost Comitetul central secret bulgar. El a luat ființă în primăvara anului 1866 în împrejurări cunoscute, în urma tratativelor duse între C. A. Rosetti și Ivan Kasabov². Ultimul s-a aflat aproape tot timpul la conducerea acestei organizații și a fost unul dintre fruntașii emigrației bulgare burghezo-liberale din România. Influența lui C. A. Rosetti și a adeptilor săi politici asupra lui Ivan Kasabov și asupra Comitetului central secret bulgar a fost foarte puternică. Ideile din « Sacra Coaliție » încheiată în 1866 între români și emigranții bulgari, reprezentați prin

¹ Ibidem, nr. 134 din 18 iunie 1871.

² A. L. B u r m o v , Таен, централен, български комитет, în «Исторически преглед», XVI, Sofia, 1960, nr. 2, p. 40—65 și nr. 3, p. 59—84; vezi și recenzia lui C. N. Velichi, în « Studii », XV, 1962, nr. 5, p. 1 317—1 318; D. K o s e v , Към историята на революционното движение в България, през 1867—1871, Sofia, 1959, și recenzia lui C. N. Velichi în Rsl, V, 1962, p. 226—227; C. N. Velichi, Relațiile româno-turce în perioada februarie—iulie 1866, înființarea Comitetului central secret bulgar de la București și legăturile acestuia cu guvernul român, în « Studii », XVI, 1963, nr. 4, p. 843—867.